

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 497-1890)

Originalt emne

Vandforsyning og Vandværk

Vandforsyning og Vandværk/Vandværk og Vandforsyningsanlæg

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 11. december 1890](#)
- 2) [Byrådsmødet den 5. februar 1891](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 11. december 1890 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 497-1890)

En fra Hygiejne-Ingeniør J. Rump i Kjøbenhavn under 18de f. M. modtagen Anmodning om, at der maatte blive meddelt ham visse nærmere betegnede Oplysninger angaaende Vandforsyningen her i Byen til Brug ved Udarbejdelsen af et Kongresskrift, blev tilstillet Vandværksudvalget til videre Foranstaltning.

Uddrag fra byrådsmødet den 5. februar 1891 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 497-1890)

I Byraadets Møde den 11te December f. A. blev Vandværksudvalget anmodet om at fremskaffe Oplysninger om Vandforsyningen her i Byen, hvilke Oplysninger Hygiejne-

Ingeniør Rump havde anmodet om til Brug ved Udarbejdelsen af et Kongresværk over danske sanitære Forhold, som agtes udgivet i Anledning af den internationale "Kongres for Hygiejne og Demografi" i London 1891.

I Anledning heraf havde Vandværksudvalget fremsendt de nedenstaaende, gennem Stadsingeniøren indhentede Oplysninger, som ville være at tilstille Ingeniør Rump:

1.

Hvor mange af Byens Beboere tage deres Vand fra Vandværket, hvor mange fra Brønde?

Kan ikke opgives uden som Ejendomme. Der er nu ca. 2450 Ejendomme med Vand og ca. 230 uden Vand.

2.

Hvormange Brønde er Byen for Tiden forsynet med?

Der findes ca. 165 private Brønde i en Dybde fra 5 -- 10 Al.; kun et Par enkelte ere fra 13 -- 20 Alen.

3.

Hvorfra tager Vandværket sit Vand?

Fra Aarhus Aa, der til dels kommer fra Solbjerg Sø og gaar igjennem Brabrand Sø.

4.

Hvad er den gennemsnitlige Sammensætning af Vandværkets Vand, naar det tages af Ledningerne?

Efter senist Undersøgelse af Stenbuch:

Amoniak (NH_3) 0

Salpetersyre (HNO_3) 0Fri og halvbinden Kulsyre (CO_2)0,102

Chlorbrinte (HC) 0,043Kalk (CAO)
0,080

Svovlsyre (H_2SO_4) 0,034Magnesia (M_3O)
0,014

Fosforsyre (H_3O_4) 0Inddampningsrest (tørret ved 130°C) 0,286

Ittforbrug til Ittning af opløste organiske Stoffer 0,320

Mængden af de indeholdende Stoffer er angivet som Dele i 1000 Dele (Gram i 100 Liter) med Undtagelse af Ittforbruget til Ittning af opløste organiske Stoffer, der er angivet som Dele i 100000 Dele (Gram i 100 Liter).

Kopi af mikroskopisk Undersøgelse, foretagen i Steins Laboratorium, medfølger.

5.

Hvor meget Vand benytter i Gjennemsnit pr. Dag hver Forbruger af Vandværkets Vand?

Der pumpes til Byen ialt 12.000.000 Tdr. Vand om Aaret, hvori indbefattet Næringsbrug og Vanding, Udskylning af Render m. m., og der findes i Byen ca. 33.500 Indvaanere, hvoraf man efter Brøndenenes Antal maa antage de 30.000 tage Vand fra Vandværket.

6. Bliver Vandet løftet kunstigt og da paa hvilken Maade?

Ved Dampkraft.

7. Benyttes Filtrering af Vandet?

Ja i Sandfiltre.

8. Hvad har hele Vandværksanlægget kostet?

Anlægget har kostet ca. 400.000 Kr. og i 1887 til Udvidelse 130.000 Kr.

Analyse over Vandværkets Vand i Aarhus, foretaget i Steins Laboratorium.

Prøve 1 er ufiltreret Vand Prøve 2 en Gang filtreret Vand

Prøve 3 to Gange filtreret Vand, som det iindsendes til Byen.

Vandets ydre Beskaffenhed.

Prøve 1. Svag blakket og gulligt, afsatte ved Henstand et meget lille lyst frugget Bundfald.

Det havde hverken Lugt eller Afsmag.

Prøve 2.

Næsten klart, svagt gulligt, afsætter et meget lille lyst, frugget Bundfald. Havde hverken Lugt eller Afsmag.

Prøve 3. Klart, lidt gulligt, afsætter ikke Bundfald. Uden Lugt og Afsmag.

Ved mikroskopisk Undersøgelse efter Vandets Henstand til Udskiftning af de opslemmede

Smaadele fandtes i:

Prøve 1.

Nogle Stavbakterier og faa Infusorier i det overstaaende Vand; i det lille af organiske Detritus bestaaende Bundfald fandtes en større Mængde Stavbakterier, faa Traadbakterier (Beggiatva) samt nogle Infusoria, væsentligst Flaggellater.

Prøve 2.

Nogle Stavbakterier i det overstaaende Vand, i det lille af lidt Sand af organisk Detritus bestaaende Bundfald fandtes en Del Stavbakterier faa Infusorier (Flaggellater) som faa Kiselalger og Algesporer.

Prøve 3. En mindre Mængde Stavbakterier, iøvrigt ingen andre Organismer.

Ved Kultur i Kochs Næringsgelatine til Bestemmelse af Antallet spiredygtige Kim fandtes ved gjentagne Forsøg med overensstemmende Resultat følgende Antal Kolonier i 1 E. E. Vand:

Smittende Ikke smittendeI alt

Prøve 1: 70 ca. 8000 ca. 8070

Prøve 2: 20 ca. 1850..... ca. 1870 Prøve 3. 20 ca. .250
..... ca. .250

